

-Sjálvandi er það óðrvisi nú við so lágu oljuprísnum, enn það var fyrri tveimur árum síðani. Men oljuverktælanir eru langsíktar, og tí er það eitt sindur trupult at leggja fíkilgar verkætlanir alt eftir, hvussu prísirir eru í dag. Tað er heldur einki, sum týðir uppá, at áhugin fyrri feroyska okinum er minni í dag, enn hann hevur verið.

Eyðun Elttør vísir á, at oljufeløgini orka sjálvandi minni í dag enn fyrri tíð síðani, soleiðis, at tað verða kanska færri og veikari arbeiðsprogram, sum verða lögð fram, har vit annars kundu ynskt okkum tað optimala. -Vit fara at siggja, at oljufeløgini fara at leggja seg eftir ávisum økjum heldur enn at spjæða seg, og vit kunnu tí rokna við, at feløgini neyvan fara at vága sær út í leiting norðan ella vestan fyrri Føroyar við verandi prísnum. Feløgini vilja heldur ganga út frá teimum verandi kendu okjunum stutt frá markinum. Ein má tí ganga út frá, at feløgini fara søkja um okini nær markid.

Landsstýrismaðurin sigur víðari, at meðan vit við sera góðum oljuprísnum t.d. kunnu krevja av oljufeløgnum, at tey átaka sær at bora so og so nógv brunnar, so verða vit noyðdir til at taka hædd fyrri lágu prísnum og kanska linka um hesi krøvini. Men tað skuldi kortini ikki havt nakra álvarsliga avleiðing við sær.

-Vit á Oljufyrirsitingini eru rættiliga bjartskygd at fáa eitt leitingarumfar í gongd, sum gevur góða meining í okkara verð, og sum vónandi verður grundarlag undir eini longri process, har tað koma aðrar rundir seinni.

Annars kann ein rokna við, at fleiri av bólkunum verða óðrvisi, tá tað nærkast útjööðingini. Tað kann eisini henda, at feløg, sum í dag standa á síðulinjuni og hyggja at, fara at melda frá luttøku, tá latið verður upp fyrri runduni.

Eyðun Elttør, oljumálaráðharri ívást ikki í, at oljufeløgini fara at vísa feroyska okinum stóran ans, tá útjööðingin verður latin upp. Nú verður full ferð sett á arbeiðið uppá útjööðingina

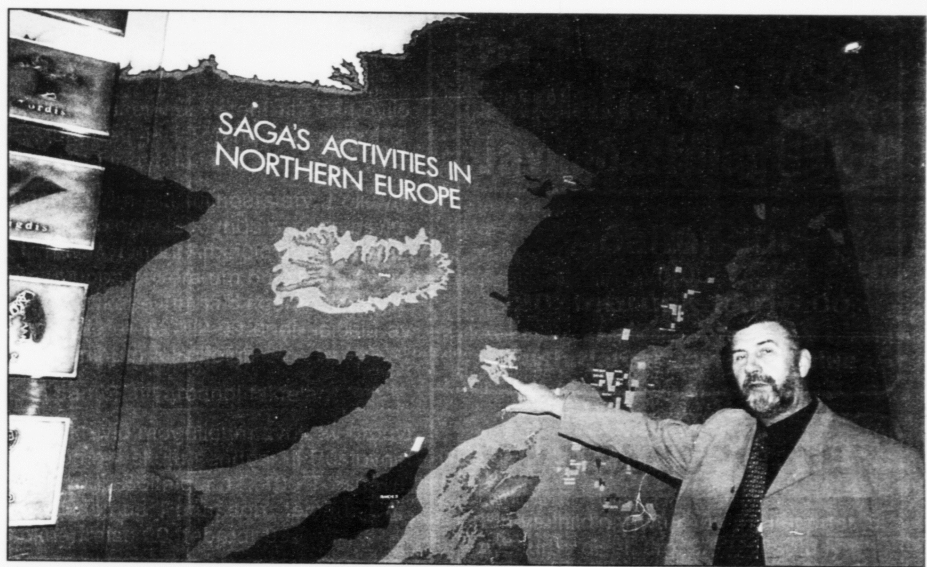
Sosíalurinn skilur annars, at einki felag enn hevur boðað frá, at tað tekur seg aftur av feroyska okinum. Hetta kemst uttan íva av tí, at tey halda seg hava rættiliga góðar ábendingar um, at her er okkurt. At tað er ringt at finna nýggi stór felt í Norðsjónum ger, at feløgini náttúrliga leita víðari til grannalagið fyrri at vita, ikki minst um her kunnu vera stór felt, sonevndir elefantar.

-Vit mugu so heldur ikki gloyma, at feløgini eru ikki sinnad at leggja allar bóltar í eina kurv. Tey vilja heldur spjæða vágina, og tá Føroyar eru eitt politiskt trygt øki, telur hetta til okkara fyrimun.

Lágir prísir sunt fyrri okkum

Eyðun Elttør heldur ikki tað er rætt, um vit feroyingar nú fara at ívást í, um tað í heila tikið er rætt at fara undir eina leiting við so lágu oljuprísnum, tí tað hevur so ómetaliga nógv at siga at koma í gongd við at leita. Tær fyrstu boringarnar eru av stórum týðningi bæði fyrri feroyskar oljumboðugleikar og fyrri oljuindnaðin.

-Eg siggi, eisini í feroyskari pressu, at man er farin at ívást í, um vit fáa nakra vinnu, nú skorið verður niður aðrastaðni. Her haldi eg tað er umráðandi at gera sær greitt, hvat vit tosa um. At oljufeløg leggja ávisar verkætlanir, tvs. oljuøki, sum eru funnin og sum skuldu undir framleiðslu, á hillina hevur einki at gera við áhugin og ikki minst tøvvin á at leita eftir nýggjum økjum við olju og gassi. Har felt, sum eru funnin og skulu byggjast út, skal tú til at læna pengar. Har hongur tað so bráðliga ikki saman

við lágu oljuprísnum. Tí vilja feløgini nettup roynd at finna nýggi felt í nýggjum økjum, sum eru stór og sum tí nettup kunnu bera lægri oljuprísir. So tað eina útløkar ikki hitt, kanska tvørturímóti. Tað ræður eisini um hjá oljufeløgnum at halda eykagoymslurnar við líka.

Landsstýrismaðurin, sum hevur verið á vitjan bæði í Noregi og í Alaska í sambandi við oljuvinnunarnar har, sigur, at hesar vitjanir hava lært seg, at tað er kanska slettis ikki so galið, at oljuprísirir eru lágir, tá farið verður undir leiting við Føroyar, tí hetta lærir okkum at fara sinniliga, skilagott og realistiskt fram.

-Hovdu prísiririr verið í topp, so Gud víti, hvussu vit høvdu borið okkum at. Nú teir eru lágir kann tað føra til, at vit hugsa eitt sindur jorbundid.

Vit spurdu Eyðun Elttør um tað ikki er ein vansi við hesum lágu oljuprísnum, at vit ikki kunnu seta nóg stór krøv til oljufeløgini!

-Hvat er nóg stór krøv?

Tað fella bara samfelagnum inntøkur, um eitt vinnuligt virksemi gevur yvirskot. Tað eru jú nógv, sum siga, at vit stóran part av 80-unum reelt sæð einki yvirskot høvdu av fiskivinnuni. Onkur vil entá siga, at vit kundu bara verið givin. So spurningurin er, hvat hóskandi ella nóg góð krøv er til eina og hvørja tíð. Og tað er svingandi.

Álitið á feroyingar

Hesi seinastu árin hava feroyingar meldað út fyrri umheiminum, at vit skulu í gongd við eina oljuleiting, og tíðarkarmur er settur upp og so broyttur aftur og aftur. Á ólavsøku í fjór segði lögmaður, at kolvetnisskattalógin skuldi koma fyrri tingið innan árslok, men hon er enn ikki komin á tingborð. Á nýggjárinum boðaði lögmaður frá, at útjööðingin verður lögð fyrri tingið á ólavsøku. Men hvørja trygd hava oljufeløgini, ið skulu gera fløguaetlanir fyrri, at útjööðingin fer at halda, tá kolvetnisskattalógin enn ikki er komin á tingborð og

er ikki vandi fyrri, at okkara trúvirði hevur fingið eitt skot fyrri bógvin!

Eyðun Elttør: -Eg kann bert siga, at markið hevur verið ein trupulleiki fyrri øll tey, ið hava arbeiði í oljufyrirsitingini, sum jú hava sett út í kortið, hava sett eina maskinu ella eitt tok í gongd, og oljufeløgini hava verið í góðari trúgv. Tey hava fyrireikað seg, og vit hava fyrireikað okkum við tí fyrri eygað at kunna fara undir leiting og seinni eisini framleiðslu fyrri at fáa inntøkur. Uttan framleiðslu hava feløgini ongar inntøkur. Tað at feløgini vilja gera fløgur her er við vón um at fáa inntøkur í hinum endanum.

Eyðun Elttør vísir á, at orsakað av markinum, sum vit av náttúrligum orsökum ikki hava kunnað tosað opið út um, hevur verið so torført at handfara oljufeløgini til lítar. -Men eg haldi, at tey flestu feløgini, sum vit hava tosað við, hava eitt gott forståls fyrri hesum trupulleikanum, og tí haldi eg ikki, at tey hava mist álitið á okkum ella seta spurnartekin við okkara trúvirði.

-Men tú kanst ikki brúka markið til at forklara, hví ein rammulóg sum kolvetnisskattalógin ikki verður liðug?

-Har mugu vit so bara á-sanna, at tingini hava tikið eitt sindur longur tíð enn ynskt. Tað er so eisini ein spurningur um, hvussu nógv kreftir vit leggja í hesi tingini. Men kortini haldi eg, at hetta við markinum, at vit als ikki hava vítað, hvønn veg tað bar, hevur sett ein dempara á. Tú

hevur líkasam ikki vítað, hvat tú skuldi gera.

Eyðun Elttør roknar við, at kolvetnisskattalógin verður lögð fyrri tingið um stutta tíð.

Útjööðingin í heyst

Sveinastýkkið hjá landsstýrismanninum í oljumálum má sigast at vera fyrsta útjööðing. Um hana sigur Eyðun Elttør, at einaferð í heyst verður latið upp. So skjótt markið er komið uppá pláss verður full ferð sett á arbeiðið uppá útjööðingina.

-Hetta er nakað nýtt fyrri okkum, men eg havi áliti á, at okkara fólk fara at klára hesa uppgávuna, og miðjað verður so móti at hava eitt uppskot klárt til í heyst. So skal tingið umrøða tað, og eftir tingviðgerðina fara so ikki at ganga nógvir dagar til ein runda kann leggjast fyrri oljufeløgini. Síðani verður sett ein freist úr trimum til seks mánaðir hjá feløgnum at gera sítt arbeiðið í, og eftir tað ganga so aftur nakrir fáir mánaðir at víðgera umsóknirnar.

Nær fyrstu loyvin verða givin velst so um, hvussu stórus áhugin er fyrri at søkja. Sosíalurinn skilur, at vit eru komin út á summarið ella heystið ár 2000, áðrenn loyvi verða givin til boring.

Bretar aðrenn vit

Nú markið kemur uppá pláss, so kann roknað við, at bretar verða fyrr enn vit við eini útjööðing í teimum fyrr umstríddu okjunum. Kann tað ikki gera, at oljufeløgini heldur velja at brúka sínar pengar í leiting bretska megin markið enn her hjá okkum?

Til tað sigur landsstýrismaðurin, at hetta er eitt mál, sum hevur verið umrøtt á Oljufyrirsitingini, men hann metir ikki, at tað verður nakar trupulleiki. Tí fáa feløgini skjótt greitt at vita, hvat tey kunnu venta hendir á okkara øki, so fara tey eisini at planleggja eftir tí. -Eg trúgvi ikki, at ein útjööðing á enskum øki útløkar nakran áhuga fyrri eimi

Landsstýrismaðurin hevur nógv fakliga væl kvalifiserað fólk at halda seg til, tá tað um oljumál ræður. Vm. Herólfrur Joensen, leiðari á Oljufyrirsitingini og hm. Martin Heinesen, leiðari av Jarðfrøðissavnum.

Framhald á næstu síðu

